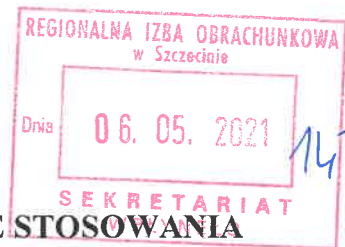

Nasz znak: FN.300.1.2021.MK

B1-K
2021.05.06

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych
(Dz.U. z 2019 r., poz. 2137)

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie, ul. Światowida 77, 71-727 Szczecin

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

- ☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego ☐ 2. związek międzygminny ☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów ☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne) ☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna:

GMINA POLICE

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat POLICKI	Gmina POLICE	Miejscowość POLICE
Ulica STEFANA BATOREGO	Nr domu 3	Nr lokalu
Kod pocztowy 72-010	Pocztą POLICE	

**B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH
PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA**

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).

art. 42 ust. 5 i 59a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.305),
art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r, poz. 713),
art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2021 r, poz. 424)

**C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI INTERPRETACYJNYMI
ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)**

Opis problemu

Stosownie do treści art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w art. 10 ust. 1 pkt 1 stanowi, że wierzycielowi przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty 40 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5000 złotych.

Gmining

Ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych w art. 8 pkt 2 znówelizowany został przepis art. 59a ust.1 ustawy o finansach publicznych, który uzyskał brzmienie: „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art.10 ust.1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych - jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia”. Wyżej wymieniony przepis prawa zawiera odstępstwo od generalnej zasady przewidzianej w ustawie o finansach publicznych poprzez umożliwienie jednostce samorządu terytorialnego niedochodzenie należności z tytułu rekompensaty 40 euro, jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu albo większa od tego świadczenia, o ile organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmie stosowną uchwałę.

Rada Miejskiej w Policach w dniu 28 stycznia 2020 r. podjęła uchwałę Nr XVII/169/2020 w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu albo większa od tego świadczenia.

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

Czy, na podstawie podjętej uchwały Rady Miejskiej, przypisane należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro, można odpisać z ewidencji księgowej na kontach kontrahentów, co spowoduje, że nie będą wykazywane w sprawozdawczości ?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIALEJ SYTUACJI POPARTE OPINIĄ OBSŁUGI PRAWNEJ WNIOSKODAWCY

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Przepis art. 59a ustawy o finansach publicznych daje organowi stanowiącemu możliwość rezygnacji z dochodzenia należności cywilnoprawnych, co w konsekwencji prowadzić musi do ich odpisania z ewidencji księgowej z kont kontrahentów. W przeciwnym razie (brak możliwości dokonania odpisu) działanie takie powodowałoby sztuczne zawyżanie należności i zaległości w ewidencji księgowej oraz wykazywanie w sprawozdaniach należności i zaległości, których nigdy jst nie odzyska, ponieważ zgodnie z podjętą uchwałą Rady Miejskiej takich należności nie dochodzi się. Naszym zdaniem byłoby to sprzeczne z ustawą o rachunkowości, która nakłada obowiązek rzetelnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Brak odpisu stałby w oczywistej sprzeczności z powyższym obowiązkiem. Z jednej bowiem strony następowałby skutek w postaci zwiększenia ilości i wartości należności, zaś z drugiej należności takie z założenia nie byłyby dochodzone, albowiem ich dochodzenie wyłączył swą decyzją organ stanowiący jst. W art. 6 ustawy o rachunkowości mowa jest o ujmowaniu wszystkich osiągniętych, przypadających na rzecz jednostki przychodów, a te nigdy nie będą osiągnięte, ponieważ zrezygnowano z ich dochodzenia a priori, z samego założenia.

Powstaje również wątpliwość, jak w takiej sytuacji (braku odpisu) długo taka należność powinna być przypisana do kontrahenta? Co w sytuacji, w której stosunek prawny łączący jst z takim kontrahentem wygaśnie, a istniałaby nadal (niczym nieuzasadniona) konieczność ujmowania w księgach należności, która nigdy nie miała być, nie jest i nie będzie dochodzona.

W związku z powyższym stoję na stanowisku, że należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, o których mowa w uchwale Rady Miejskiej w Policach z dnia 28 stycznia 2020 r. Nr XVII/169/2020, powinny być odpisywane z ewidencji księgowej i niewykazywane tym samym w sprawozdawczości.

Ocena prawna naszego stanowiska: Uzgodniona z Radcą Prawnym Gminy Police.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
27.04.2021 r.	Władysław Diakun	 BURMISTRZ Władysław Diakun

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (91) 4 426 101,

fax (91) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 26 maja 2021 r.

K.0542.PZ.16.AS.2021

**Pan
Władysław Diakun
Burmistrz Polic**

Nawiązując do wniosku Pana Burmistrza (znak: FN.300.1.2021.MK), który wpłynął do Izby w dniu 6 maja 2021 r. w sprawie udzielenia wyjaśnienia odnośnie odpisywania z ewidencji księgowej na kontach kontrahentów należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro uprzejmie informuję, co następuje.

W myśl przepisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424) wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty oraz rekompensata za koszty odzyskiwania należności, której równowartość jest ustalana od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Wyjątek od powyższej zasady stanowi art. 59a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.) zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych - jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia. Ustawodawca zastrzegł jednak, że powyższego przepisu nie można zastosować do należności powstałych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 (art. 59a ust. 2 ustawy o finansach publicznych).

Z treści zapytania wynika, iż Rada Miejska w Policach w dniu 28 stycznia 2020 r. korzystając z uprawnienia ustawowego wynikającego z art. 59a ust. 1 ustawy o finansach podjęła stosowną uchwałę o niedochodzeniu należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro (...), jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu albo większa od tego świadczenia.

Powyższe oznacza, że na mocy zapisów przedmiotowej uchwały nie jest możliwe dochodzenie powyższych należności cywilnoprawnych przypadających gminie z tytułu rekompensaty, jeżeli kwota tej rekompensaty jest równa albo większa od wysokości świadczenia pieniężnego wynikającego z transakcji handlowych. Oznacza to również, iż w warunkach obowiązywania

uchwały nie jest naliczana rekompensata, a zatem nie ma żadnego przypisu – nie powstaje należność – nie będzie korzyści ekonomicznych. W sytuacji, gdy gmina po podjęciu przedmiotowej uchwały, ujęła w ewidencji księgowej przypis należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, to zachodzi konieczność dokonania odpisu niedochodzonych należności zgodnie z obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości, przy zastosowaniu noty księgowej spełniającej warunki dla dowodów księgowych określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217). Spowoduje to, że przypisane i odliczone przedmiotowe należności nie znajdą odzwierciedlenia w sprawozdawczości, ponieważ § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1564) kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Jednocześnie wyjaśniam, że powyższe stanowisko nie jest wiążącą interpretacją, lecz prezentuje pogląd na problemy sygnalizowane w Pana piśmie.

*Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*